

**НАУКОВІ ТОВАРИСТВА КИЇВСЬКОГО
ВЕТЕРИНАРНО-ЗООТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ**

О.П. Вересенко, аспірант*

*Висвітлено становлення та діяльність наукових товариств КВЗІ.
Статут, товариство, студент, дослідження.*

Становлення та діяльність наукових товариств при КВЗІ недостатньо висвітлені у науковій літературі.

Мета дослідження – аналіз становлення та діяльності наукових товариств при КВЗІ.

Матеріали і методи дослідження - архівні справи м. Києва, метод дослідження – порівняльно-історичний.

Результати дослідження. Студенти Київського ветеринарно-зоотехнічного інституту працювали у наукових секціях: біологічна секція (цикли загально-біологічний, ботанічний, зоологічний з порівняльною анатомією, зоотомія), зоотехнічна та ветеринарна секції [1].

Науковим ветеринарним товариством при КВЗІ до адміністративного відділу Київського окружного виконавчого комітету подана була заява з проханням зареєструвати дане товариство [2]. Організаторами виступали: Розгін І.Ф., Боровський В.В., Степанов О.К., Матвієвський С.Г., Бас Г.П., Туркевич К.І., Мельник О.Д., Дегтяр Г.А., Рубанович М.Й. До заяви

прикладалися п'ять примірників "Статуту", що був прийнятий загальними зборами ветеринарного товариства.

Наукове товариство ставило собі за мету залучити студентство до науково-дослідної роботи, дати членам товариства наукову загально-

біологічну освіту, розвивати та поглиблювати у своїх членів самостійність і почуття важливості обов'язків ветеринарного лікаря держави. Для досягнення наміченої мети товариством організовувалися зібрання для читання та обговорення рефератів і наукових доповідей з усіх галузей ветеринарії та інших наук, проводилися цикли лекцій та семінари, влаштовувалися диспути, організований був ряд наукових секцій для розробки різних наукових питань, видавалася, зі згоди авторів, та продавалася наукова література і праці членів товариства, надавалася всебічна допомога в науковій роботі членам товариства.

Товариство мало наукову бібліотеку, що складалася з українських та зарубіжних праць, періодичних видань та наукових робіт [3].

У ветеринарній секції активно працював „Гурток з вивчення народної ветеринарії України”, який поставив собі за мету збирання величезного матеріалу народних звичаїв, прикмет, методів щодо лікування тварин.

---

* Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор С.К. Рудик

Цей гурток мав не лише фахове значення, а носив етнографічно-побутовий характер (термінологія, історія приручення тварин). Гурток об'єднав 50 членів.

2 червня 1926 року до адміністративного відділу Київського окружного виконавчого комітету надійшла заява від студентів КВЗІ - ініціаторів організації студентського зоотехнічного наукового товариства при інституті Г.Апоновича, І.Чекаля, Д.Самійленка, П.Богуславця, Я.Стасюка, П.Корнійка, А.Василенка, О.Мартінова, П.Волошина, Ф.Калашника, Ю.Єржківського, П.Божка та В.Бабенко стосовно реєстрації товариства, що було організоване для проведення науково-дослідної роботи та формування спеціалістів вищої кваліфікації із зоотехнії.

Згідно статуту, зоотехнічне наукове товариство КВЗІ ставило собі за мету: заохочувати студентство до науково-дослідної роботи й найбільш повного та всебічного вивчення як теоретичних, так і практичних питань з усіх галузей тваринництва, агрономії та питань організаційно-економічного характеру; накопичувати в різних формах досвід, який знадобиться для роботи зоотехніків.

Для досягнення зазначених завдань зоотехнічним товариством:

- пробуджувалася самостійність та ініціатива у членів товариства, надавалася допомога у їх науковій роботі;

- влаштовувалися зібрання для заслуховування доповідей, рефератів і спеціальних повідомлень та лекцій з усіх галузей тваринництва, дисциплін із зоотехнії та близьких до зоотехнії дисциплін;

- підтримувався зв'язок з усіма науковими та громадськими закладами, держустановами та окремими діячами із питань, пов'язаних з роботою товариства;

- проводилися наукові екскурсії;

- видавалися та поширювалися спеціальні видання й роботи членів наукового товариства за темами праць товариства, наукові книги.

Дійсними членами зоотехнічного наукового товариства КВЗІ могли стати студенти, викладачі та професори КВЗІ. Членами товариства студенти могли залишатися й по закінченню інституту.

Дійсними членами товариства щомісячно робилися членські внески в розмірі, встановленому на загальних зборах.

Товариство обмінювалося представниками з науковими сільськогосподарськими організаціями та установами.

Розбивалося товариство на три секції: зоотехнічну, агрономічну, організаційно-економічну. Секції товариства організовувалися згідно положенням, ухваленим загальними зборами.

Керуючими органами товариства були: загальні збори, правління товариства, ревізійна комісія.

Загальні збори були науковими та організаційними.

Правління товариства завідувало всіма його справами й обиралося загальними зборами на 1 рік; загальні збори могли переобирати правління і раніше. Правління складалося з 5 членів і декількох кандидатів. В обов'язки правління входило: керувати науковими роботами, стежити за

цілістю майна, завідувати касою, проводити запис до членів товариства, скликати загальні збори, вести переписку і репрезентувати зоотехнічне наукове товариство щодо його співпраці з іншими організаціями та приватними особами.

Правління звітувало за свою роботу кожного навчального року та несло відповідальність за організацію наукової роботи.

Для ревізії товариства на початку навчального року обиралася ревізійна комісія з 3 членів та 2 кандидатів. Ревізійна комісія мала право постійного контролю, робила звіт на загальних зборах та на всіх організаційних зборах.

Кошти товариства склалися з спеціальних прибутків, членських внесків, видавничих прибутків, з коштів, що передавалися іншими організаціями, державних асигнувань тощо.

Зоотехнічне наукове товариство КВЗІ мало свою печатку.

Статут товариства міг бути змінений або доповнений загальними зборами; для цього необхідна була більшість 2/3 голосів загальної кількості членів.

Товариство могло бути ліквідовано за постановою повторних загальних зборів більшістю 2/3 загальної кількості голосів. На випадок ліквідації товариства загальні збори мали обирати ліквідаційну комісію, що приймала у правління справи, касу, бібліотеку та проводила ліквідацію. По закінченню ліквідації скликалися ліквідаційні загальні збори і робився звіт щодо проведеної роботи. На випадок ліквідації товариства майно, бібліотека і грошові суми передавалися студентським організаціям за вказівками загальних зборів.

Висновки

Отже, завдяки науковим товариствам КВЗІ студентство було залучене до проведення науково-дослідної роботи, що допомагало в формуванні спеціалістів вищої кваліфікації з ветеринарії та зоотехнії.

Список літератури

1. Рудик С. Моя Alma mater. - К. - 2007. - 338с.
2. ДАКО. Ф.Р.112, опис 1, справа №2298.
3. ДАК. Ф.Р. 1361, опис 1, справа 47.

Освещены образование и деятельность научных товариществ КВЗИ.

Устав, товарищество, студент, исследование.

*The presentation and the beginning of the scientific societies of the KVZI.
Statute, societies, student, research.*